PRAKTIJK CENTRUM BOMEN

Syllabus
European Tree Worker

Studiehandleiding ter voorbereiding op de opleiding en certificering tot European Tree Worker (ETW).

Praktijkcentrum Bomen, 2026

Document informatie

Auteur	: Peter Bongen
Naam document	: Syllabus European Tree Worker
Versie:	: 2026-01
Laatst bewaard	: oktober 2026
Laatst bewaard door	: Iris Strijd

Inhoudsopgave

1 Algemene informatie 5
1.1 Inleiding 5
1.2 Relevantie voor de beroepsuitoefening 5
1.3 Historie 5
1.4 European Tree Worker Curriculum 5
1.4.1 Definitie van European Tree Worker 6
1.4.2 Doelen 6

2 Het ETW-examen 8
2.1 Inleiding 8
2.2 Toelatingseisen voor deelname aan het ETW-examen 8
2.3 Opbouw en methode 8
2.3.1 Herkansingsregeling ETW-examen 9
2.4 Toezicht en ethiek binnen het ETW-examen 9
2.5 Bezwaar 9

3 Leerroute 10
3.1 Een persoonlijke route naar het ETW-examen 10
3.2 Een opleidingstraject op maat 10
3.3 Persoonlijk opleidingsgesprek: samen naar een passend leerplan 11

4 Praktijkgericht leren op ETW-niveau 12
4.1 Modules en trainingen binnen het ETW-opleidingstraject 13
4.2 Inhoud kennis-modulen 14
4.2.1 Sortimentsleer 14
4.2.2 Boomveiligheid 15
4.2.3 Groeiplaatsleer 15
4.2.4 Snoeien 16
4.2.5 Omgevingswet: ‘natuuractiviteiten’ voor groenspecialisten 16
4.3 De kracht van praktijkgericht leren 17
4.3.1 Samen leren via WhatsApp 17
4.3.2 Zelfstandig oefenen buiten de opleiding 18
4.4 Belangrijke data en deadlines 18

5 Leermiddelen 19
5.1 Wat heb je nodig voor een goede voorbereiding 19
5.2 Lesstof 20
5.2.1 Verplichte literatuur 20
5.2.2 Aanbevolen literatuur 20
5.2.3 Relevante Websites 21
5.2.4 Andere leermiddelen 21
5.3 Overige materialen 21

6 Organisatie 22
6.1 Afmelden voor een training 22
6.2 Betrokken personen 22
6.3 Overnachten in de buurt van PCbomen 23
6.4 Evaluatie en contact bij vragen of problemen 23

Bijlage 1: ETW-Opleidingstraject 24
Bijlage 2: ETW-Sortimentslijst 2024 25

1 Algemene informatie

1.1 Inleiding

Een opleiding is meer dan zomaar een training – het is een bewuste en belangrijke stap. Om je goed voor te bereiden op deze stap, of om je tijdens de opleiding te ondersteunen, is deze syllabus samengesteld.

In dit document vind je uitgebreide informatie over de opleiding tot European Tree Worker (ETW) bij PCbomen. Je leest wat de opleiding en het examen inhouden, welke leerroutes je kunt volgen, wat je nodig hebt en met wie je te maken krijgt tijdens het traject.

Deze syllabus helpt je niet alleen bij het maken van een weloverwogen keuze voor een opleiding, maar ondersteunt je ook tijdens het leerproces. Zo ben je optimaal voorbereid op het examen voor dit gewilde certificaat.

1.2 Relevantie voor de beroepsuitoefening

De titel ‘Certified European Tree Worker’ (ETW’er) is een veelgevraagde kwalificatie, zowel bij het uitvoeren van werkzaamheden voor opdrachtgevers als tijdens sollicitatieprocedures.

Wie deze titel draagt, heeft via een uniform Europees examen aangetoond te beschikken over de noodzakelijke basiskennis en vaardigheden om als allround, uitvoerend boomverzorger aan de slag te gaan.

1.3 Historie

De ontwikkeling van de European Tree Worker (ETW)-certificering vond plaats tussen 1996 en 1999 binnen het Europese Leonardo da Vinci-programma.

Het doel was om via een uniforme certificering de kwaliteit van boomverzorging, de vakbekwaamheid van boomverzorgers, en de opleiding en examinering te verbeteren én te waarborgen. Daarnaast moest de uitwisseling van boomverzorgers binnen Europa worden vergemakkelijkt.

In Nederland werd deze kans aangegrepen om te komen tot een eenduidige en transparante certificering. Destijds waren er veel verschillende opleiders actief, met uiteenlopende kwaliteitsniveaus. De markt vroeg om een hoogwaardig en betrouwbaar keurmerk.

Inmiddels zijn er in Nederland circa 1.700 ETW’ers gecertificeerd, en de vraag naar gekwalificeerde boomverzorgers blijft groeien!

1.4 European Tree Worker Curriculum

Voor de certificering van European Tree Workers (ETW’ers) heeft de European Arboricultural Council (EAC) een officieel curriculum vastgesteld.

In dit curriculum zijn de vereiste competenties opgenomen – zowel op het gebied van kennis als praktijkervaring – waaraan een ETW’er moet voldoen.

Het ETW-opleidingstraject van PCbomen is volledig gebaseerd op dit Europese curriculum. Daarnaast is er aanvullende inhoud toegevoegd die specifiek relevant is voor de Nederlandse beroepspraktijk. Zo sluit de opleiding optimaal aan bij de eisen van de markt én de dagelijkse praktijk van boomverzorgers in Nederland.

Hierna vind je de Nederlandse vertaling van de officiële definitie van de European Tree Worker, evenals de (leer)doelen van de opleiding.

1.4.1 Definitie van European Tree Worker

European Tree Workers voeren specialistische werkzaamheden uit in en rond bomen, met als doel deze gezond, veilig en duurzaam te houden.

Zij baseren hun werk op gedegen kennis van boomverzorging en houden daarbij rekening met natuurbehoud, milieubescherming en geldende veiligheidsvoorschriften.

Het vak van boomverzorger vereist een grondige en hooggekwalificeerde opleiding, met bijzondere aandacht voor veiligheid op de werkplek.

De werkzaamheden omvatten onder andere het planten, verplanten, inspecteren, beschermen, onderhouden en – indien nodig – verwijderen van bomen. Deze taken worden uitgevoerd door uitvoerende professionals die beschikken over de juiste kennis, vaardigheden en verantwoordelijkheidsgevoel.

Er bestaan momenteel drie soorten certificering:

- ETW-klimmer (Climbing)
- ETW-hoogwerker (Platform)
- ETW-klimmer en -hoogwerker (Climbing and Platform)

1.4.2 Doelen

ASPECTEN IN BOOMONDERHOUD

De European Tree Worker kan:

- De basisprincipes van groeivereisten, functies, structuur, ontwikkeling en groeistadia van bomen uitleggen om de juiste beslissingen te kunnen nemen omtrent boomverzorgingsmaatregelen.
- Rekening houden met natuurlijke factoren ter plaatse en heeft inzicht in de invloed hiervan op de groei en ontwikkeling van de bomen om de juiste beslissingen te kunnen nemen omtrent boomverzorgingsmaatregelen.
- De belangrijkste bomen in het werkgebied herkennen.
- De kwaliteit van, door een boomkwekerij geleverde, plantmateriaal herkennen en beoordelen.
- Begrijpen wat het belang is van natuurbehoud en milieubescherming voor boomonderhoud.
- Elementaire ziekten, plagen en abiotische stressfactoren bij bomen herkennen.

BOOMVERZORGINGSAANGELEGENHEDEN

De European Tree Worker kan:

- Uitleggen wat de taken en het werkgebied van boomonderhoud inhoudt en is in staat om de te gebruiken materialen, machines en gereedschappen te bedienen.
- Zich houden aan de relevante nationale veiligheidsvoorschriften en de EAC 'Guide to Safe Working Practice' (zie https://www.eac-arboriculture.com/eac-guides.aspx).
- Gebruikelijke procedures uitleggen en toepassen voor:
    - verbetering van de standplaats en de groeiplaats van de boom
    - het planten en verplanten van bomen
    - bescherming van bomen op bouwplaatsen of bij graafwerkzaamheden
    - stabilisatie van stammen en takken
    - verankeren van boomkronen
    - het voorkomen en behandelen van schade aan bomen
    - snoeien
    - het vellen van bomen
- Structurele verzwakkingen en slechte condities herkennen.
- Uitleggen hoe om te gaan met, en in staat zijn om, om te gaan met boomklimmateriaal zoals ladders en hoogwerkers en kan de juiste klimtechniek kiezen.
- Bomen beoordelen met het oog op gezondheid en veiligheid en grote schades diagnosticeren.

JURIDISCHE EN SOCIALE REGELGEVING

De European Tree Worker kan:

- Wettelijke regelgeving met betrekking tot veiligheid op het werk, openbare veiligheid op de werkplek en de principes van werkorganisatie uitleggen.
- Alle relevante wetten en regels die verband houden met de uitvoering van het werk uitleggen.
- Relevante regelgeving van het Arbeidsrecht uitleggen.
- Uitleggen wat relevante beroepsorganisaties zijn.

2 Het ETW-examen

2.1 Inleiding

Voor veel deelnemers vormt het ETW-examen een belangrijk (tussen)doel in hun loopbaan.

Het examen is een waardevol ijkpunt om te toetsen hoe het staat met je kennis en vaardigheden als boomverzorger. Iedere gecertificeerde ETW'er heeft dit examen succesvol afgelegd en daarmee aangetoond te voldoen aan de eisen van de European Arboricultural Council (EAC) en de examencommissie.

In dit hoofdstuk lees je welke onderdelen het examen bevat en welke toetsvormen worden gehanteerd.

Voor de toetsmatrijzen – waarin de exacte inhoud van de examenonderdelen en de cesuur zijn vastgelegd – en voor meer gedetailleerde informatie, verwijzen we naar het European Tree Worker Examendocument. Dit document is te downloaden op www.pcbomen.nl.

2.2 Toelatingseisen voor deelname aan het ETW-examen

Om deel te nemen aan het European Tree Worker (ETW)-examen, dien je bij inschrijving aan een aantal voorwaarden te voldoen. Dit gebeurt door het aanleveren van kopieën van relevante certificaten en het ondertekenen van verklaringen. Je moet aantonen dat je:

- Fysiek en mentaal in staat bent om boomverzorgingswerkzaamheden uit te voeren (middels een ondertekende verklaring).
- Minimaal één jaar praktijkervaring hebt in het uitvoeren van boomverzorgingswerkzaamheden (middels een ondertekende verklaring).
- In het bezit bent van een geldig EHBO- of BHV-diploma/certificaat (kopie vereist).
- Beschikt over een certificaat in het werken met de kettingzaag. Minimale eis: NKC 4 en/of ECC 2.
- In staat bent om een reddingsactie in bomen uit te voeren (alleen vereist voor kandidaten die deelnemen aan het praktische examenonderdeel CLIMBING).

Afb. 1: ETW-certificaat en bijbehorende ETW-pas

2.3 Opbouw en methode

Een volledig ETW-examen bestaat uit zes onderdelen. Zoals je in het curriculum hebt kunnen lezen kun je kiezen om het examen **Climbing** (klimmer) en/of **Platform** (hoogwerker) af te leggen. Deze keuze heeft alleen betrekking op het 'Praktisch examen' en geef je aan bij je inschrijving. In het schema hierna zie je de examenonderdelen en een korte beschrijving.

Examenonderdeel	Toetsvorm	Duur
Schriftelijk examen	Schriftelijk	60 minuten
Sortiment examen	Schriftelijk	15 minuten
Mondeling examen	Interview	15-20 minuten
Praktisch examen Climbing	Uitvoeren van snoeiwerkzaamheden en een interview	60 minuten
Praktisch examen Platform	Uitvoeren van snoeiwerkzaamheden en een interview	60 minuten
Simulatie 1 (Snoeien)	Simulatie/interview	20-30 minuten
Simulatie 2 (Keuze uit Planten, Verplanten, Boomveiligheid, Boombescherming, Kroonverankering of Afbreken bomen en velling)	Simulatie/interview	20-30 minuten

Tabel 1: Onderdelen, toetsvorm en duur van het ETW-examen

2.3.1 Herkansingsregeling ETW-examen

Voor elk onderdeel van het ETW-examen moet je een voldoende behalen. Lukt dat niet, dan mag je het betreffende onderdeel maximaal twee keer herkansen binnen een periode van twee jaar.

Let op:

- Als je binnen deze termijn niet slaagt voor alle onderdelen, vervallen de eerder behaalde voldoendes.
- Je moet dan het volledige examen opnieuw afleggen.

2.4 Toezicht en ethiek binnen het ETW-examen

De European Arboricultural Council (EAC) is verantwoordelijk voor het waarborgen van de uniformiteit en kwaliteit van ETW-examens in heel Europa.

Om dit te garanderen, is bij elk examen een onafhankelijke supervisor aanwezig. Deze supervisor neemt geen examen af, maar controleert of de exameninstelling werkt volgens de richtlijnen van de EAC. Zijn bevindingen worden gerapporteerd aan de EAC.

Sinds januari 2021 is het voor iedere (nieuwe) ETW'er verplicht om zich te houden aan de Code of Ethics (zie https://www.eac-arboriculture.com/eac-guides.aspx).

Iedere kandidaat moet deze gedragscode ondertekenen vóór deelname aan het ETW-examen of een hercertificering.

Let op: Wie weigert de Code of Ethics te ondertekenen, kan niet gecertificeerd worden als ETW'er, en behoudt ook geen bestaand certificaat.

2.5 Bezwaar

Ben je het niet eens met de uitslag van je ETW-examen? Dan heb je het recht om bezwaar te maken.

De procedure voor het indienen van een bezwaar is beschreven in het ETW-examendocument en het PCB Examenreglement.

Beide documenten zijn te downloaden via: www.pcbomen.nl.

3 Leerroute

3.1 Een persoonlijke route naar het ETW-examen

De weg naar het ETW-examen is voor iedereen anders. Dat komt doordat het startpunt per persoon verschilt. Sommigen stromen in vanuit een andere beroepsgroep, terwijl anderen al jarenlange ervaring hebben als allround boomverzorger.

Ook het tempo waarin je leert en ervaring opdoet, verschilt per individu. Heb je bijvoorbeeld veel tijd om te oefenen? Leer je snel? Kun je binnen je werk praktijkervaring opdoen, of moet je dat vooral in je vrije tijd doen?

Daarnaast spelen ook je thuissituatie, mentale gesteldheid en persoonlijke doelen een rol. Wil je het examen zo snel mogelijk halen? Of leer je liever in je eigen tempo, misschien zelfs zonder de intentie om examen te doen? Of kies je een middenweg?

Al deze factoren bepalen hoe jouw ETW-opleiding eruitziet. Daarom is het belangrijk om een leerplan te maken dat past bij jouw situatie, doelen en mogelijkheden.

3.2 Een opleidingstraject op maat

Voor de meeste deelnemers is het behalen van het ETW-examen het uiteindelijke doel. Toch zijn er ook mensen die trainingen volgen om hun kennis en vaardigheden te vergroten, zonder dat zij het examen willen afleggen.

Het traject begint altijd met een opleidingsgesprek, waarin jouw achtergrond, doelen en mogelijkheden worden besproken. Op basis daarvan wordt een persoonlijk leerplan opgesteld. Hierin staat concreet welke trainingen je gaat volgen ter voorbereiding op het examen – of om je vakbekwaamheid te vergroten.

De ETW-opleiding is modulair opgebouwd. Dat betekent dat je alleen die onderdelen volgt die voor jou relevant zijn. Voor de één betekent dit een volledige opleiding van twee jaar, terwijl een ander misschien alleen een korte examentraining nodig heeft om zich klaar te stomen voor het examen.

Wat het beste past bij jouw situatie hangt af van verschillende factoren:

- Wat is je huidige kennis- en ervaringsniveau?
- Hoeveel tijd kun je investeren?
- Wat is je leerstijl?
- Wat is je doel: snel examen doen, in je eigen tempo leren, of vooral praktijkervaring opdoen?

Samen met PCbomen stel je een traject samen dat past bij jouw wensen en mogelijkheden.

3.3 Persoonlijk opleidingsgesprek: samen naar een passend leerplan

We helpen je graag bij het maken van de juiste keuzes in jouw ETW-traject. Daarom organiseren we een persoonlijk opleidingsgesprek, waarbij jij, en indien gewenst ook je begeleiders, familie of werkgever, welkom zijn.

Tijdens dit gesprek:

- Lichten we de inhoud van deze syllabus toe.
- Beantwoorden we al je aanvullende vragen.
- Helpen we je bij het beantwoorden van persoonlijke vragen zoals: Wat is mijn doel? Wat past bij mijn situatie? Hoeveel tijd heb ik?

Op basis van dit gesprek stellen we samen een persoonlijk leerplan op.

Na het gesprek krijg je de ruimte om alles rustig te overdenken. We raden aan om dit ook te bespreken met je familie, werkgever of collega's.

Je leerplan is flexibel – je mag het op elk moment aanpassen, ook tijdens de opleiding!

Afb. 2 Een opleidingsgesprek brengt je tot een persoonlijk opleidingsplan

4 Praktijkgericht leren op ETW-niveau

De inhoud van de opleiding is volledig afgestemd op het niveau van het ETW-examen. Maar we gaan verder dan alleen examenvoorbereiding: we willen dat je de opgedane kennis en vaardigheden direct kunt toepassen in de praktijk.

Zo vergroot je niet alleen je slagingskans, maar word je ook snel waardevoller voor je werkgever of je eigen bedrijf. Je leert dus niet alleen *voor het examen*, maar vooral *voor* het vak.

Praktijktrainingen:

- Klimtraining
- Hoogwerkertraining
- Kettingzaagtraining
- Reddingstechnieken in bomen (voor klimmende kandidaten)

Afb. 3 Praktijktrainingen met de nieuwste materialen in een perfecte leeromgeving

Kennistrainingen:

- Boombiologie
- Sortiment en determinatie
- Boomveiligheid en inspectie
- Groeiplaatsen en standplaatsinrichting
- Wet- en regelgeving
- Communicatie en veiligheid

Daarnaast kun je een examentraining volgen om je kennis op te frissen en gericht te oefenen voor het ETW-examen. Een overzicht van het volledige opleidingstraject, inclusief de verdeling van de trainingen over de tijd, vind je in Bijlage 1.

Afb. 4 In de kennistrainingen gaan we naar buiten om je te laten zien waar wat je binnen hebt geleerd

4.1 Modules en trainingen binnen het ETW-opleidingstraject

In de onderstaande schema's zie je welke modules en trainingen deel uitmaken van het ETW-opleidingstraject. Afhankelijk van jouw persoonlijke leerplan volg je het volledige traject of slechts enkele onderdelen.

Het traject bestaat uit zowel praktijktrainingen als kennistrainingen:

Kennistrainingen

ETW Kennistraject	
Module/onderdelen:	Dagen:
Boomveiligheid	Totaal: 6 dagen
Intro / Boombiologie / Sortimentsleer	1 dag
Zorgplicht / Registratie / Visual Tree Assessment (VTA)	1 dag
Interpretatie / Integrierte Baum Analyse (IBA) / Schimmels	1 dag
Aantastingen / Nader onderzoek	1 dag
Praktijkdag Boomveiligheid	1 dag
Toets BVC / Sortimentsleer	1 dag
Groeiplaatsleer	Totaal: 5 dagen
Basis bodemkunde en groeiplaatsen I	1 dag
Keuringseisen en planten van laanbomen	1 dag
Groeiplaatsen II / Boombescherming I	1 dag
Groeiplaatsen III / Verplanten van bomen	1 dag
Boombescherming II / Sortimentsleer	1 dag
Snoeien	Totaal: 4 dagen
Begeleidingssnoei I	1 dag
Begeleidingssnoei II	1 dag
Praktijk Begeleidingssnoei / Veilig werken langs de weg	1 dag
Kroonverzorging en -verankering	1 dag
Wet- en regelgeving	Totaal: 3 dagen
Omgevingswet: Activiteiten natuur - Niveau II	2 dagen
Bomen en wet / Sortimentsleer	1 dag
Totaal aantal trainingsdagen:	18 dagen

Tabel 2: Kennistrainingen in het ETW-opleidingstraject

Praktische trainingen

ETW Praktijktraject 'Velling'	
Lichte Velling	4 dagen
Lichte Velling (enkel de toetsdag)	1 dag
Zware Velling (incl. NKC 5 toetsing)	4 dagen
Zware Velling – NKC 5 toetsdag	1 dag

Tabel 3: Trainingen m.b.t. kettingzagen en velling

ETW Praktijktraject ‘Werken in bomen’	
Klimmen 1: Basis klimtechniek in bomen	4 dagen
Klimmen 2: Hulpactie en kettingzaaggebruik	3 dagen
Klimmen 3: Afbreken van bomen	4 dagen
Bedrijfshulpverlening voor boomverzorgers	2 dagen
Hoogwerkergebruik in de boomverzorging: **Starters**	1 dag
Hoogwerkergebruik in de boomverzorging: **Gevorderden + certificering**	1,5 dag

Tabel 4: Trainingen m.b.t. klimmen in de boomverzorging

Examentrainingen

ETW Examentraining	
Onderdelen:	Dagen:
Examenvoorlichting, Werken in bomen, Velling	1 dag
Boombiologie, Boomveiligheid, Bomen en wet	1 dag
Boomkunde, Groeiplaatsen, Boombescherming	1 dag
Keuringseisen laanbomen, (Ver)planten, Sortiment	1 dag
Begeleidingssnoei, Kroonverzorging en -verankering	1 dag
Totaal aantal trainingsdagen:	5 dagen

Tabel 5: De vijf examentrainingsdagen

4.2 Inhoud kennis-modulen

Hieronder vind je een korte omschrijving van elke module binnen het ETW-opleidingstraject. Zo krijg je een goed beeld van wat je kunt verwachten qua inhoud, opbouw en praktijkgerichtheid. Elke module draagt bij aan de ontwikkeling van de kennis en vaardigheden die je nodig hebt als European Tree Worker.

4.2.1 Sortimentsleer

Hoewel Sortimentsleer geen aparte module is binnen het ETW-opleidingstraject, vormt het een essentieel onderdeel van je leerproces. De leerstof wordt verspreid over vier dagdelen behandeld, waarbij we elke gelegenheid aangrijpen om actief te oefenen.

Het leren van het sortiment vraagt veel van je studietijd. Je moet niet alleen boomsoorten van de officiële Sortimentlijst kunnen herkennen en benoemen, maar ook beschikken over kennis van:

- Toepassingsmogelijkheden
- Soorteigenschappen
- Groeiplaatseisen

Deze kennis behoort tot de basis van elke boomverzorger. Tijdens de trainingen krijg je volop ondersteuning:

- Herkenningspunten en ezelsbruggetjes helpen je bij het onthouden
- Bij elke behandelde boom krijg je uitleg over toepassing, historie, groeiplaats, en andere interessante weetjes

Kortom: Sortimentsleer is geen losse module, maar een doorlopend leerproces dat verweven is met de praktijk en theorie van de opleiding.

4.2.2 Boomveiligheid

De module Boomveiligheid is een uitgebreide en praktijkgerichte module waarin je wordt opgeleid tot het niveau van een Boomcontroleur.

Als boomcontroleur leer je afwijkingen en gebreken aan bomen herkennen, beoordelen en rapporteren. Je leert het verschil tussen een afwijking en een gebrek onderbouwen – een essentiële vaardigheid voor elke ETW'er, die minimaal dit niveau moet beheersen.

Wat leer je in deze module?

- Toepassen van drie belangrijke inspectiemethoden:
  - VTA (Visual Tree Assessment)
  - IBA (Integrierte Baum Analyse)
  - SIA (Statistisch Informatie Analyse)
- Beoordelen of een boom veilig is in een specifieke situatie
- Adviseren over maatregelen of vervolgonderzoek
- Gebruik van basiskennis van boomanatomie en -fysiologie ter ondersteuning van je beoordeling

De module bestaat uit klassikale kennisoverdracht én veel praktijk. Je gaat regelmatig naar buiten voor excursies en oefeningen, zodat je het specialisme van boomcontrole en -inspectie echt in de vingers krijgt. Deze module vormt een stevige basis voor je rol als uitvoerend boomverzorger én als toekomstig ETW'er.

4.2.3 Groeiplaatsleer

In de module **Groeiplaatsleer** leer je alles over de relatie tussen een boom en zijn groeiplaats. Je verdiept je in de eigenschappen van de bodem, de groeiplaatseisen van bomen en hoe je een optimale groeiplaats kunt realiseren of behouden.

Wat leer je in deze module?

- De invloed van bodemstructuur, waterhuishouding en voedingsstoffen op boomgroei
- Het beoordelen en keuren van geleverde laanbomen
- Het correct planten van bomen volgens de geldende richtlijnen
- Het verplanten van jonge of kleine bomen, inclusief:
  - Vooronderzoek
  - Analyse van risico's
  - Opstellen van een uitvoeringsplan
  - Het beschermen van bomen op bouwlocaties:
  - Waarom een hek vaak niet voldoende is
  - Maatregelen zoals bronbemaling, druk verdelende bouwwegen of gerichte snoei

De nadruk ligt op het herkennen van bedreigingen, vooral in de ondergrondse groeiplaats, en het nemen van passende maatregelen.

Naast klassikale lessen ga je veel naar buiten om praktijkvoorbeelden te bekijken.

Een hoogtepunt is een (fiets)excursie naar de binnenstad van Apeldoorn, waar je verschillende groeiplaatsconstructies in de praktijk bestudeert.

Deze module geeft je de kennis en vaardigheden om bomen duurzaam te laten groeien in stedelijke en veranderende omgevingen.

Afb. 5: Groeiplaatsinrichting tijdens een excursie

4.2.4 Snoeien

Snoeien is één van de meest voorkomende werkzaamheden voor boomverzorgers. Daarom is het essentieel dat je deze vaardigheid goed beheerst.

In deze module leer je het verschil tussen:

- Begeleidingssnoei bij jonge bomen (gericht op een gewenst eindbeeld)
- Onderhoudssnoei bij volwassen bomen
- Zorgvuldige snoei bij oude, monumentale of veterane bomen

De nadruk ligt op de praktijk: je oefent veel met het snoeien van jonge laanbomen, zowel bomen die al “op beeld” zijn als bomen die verwaarloosd zijn.

Je leert hoe je op een uniforme en verantwoorde manier snoeit, met als doel dat je straks elke boomsoort en -situatie aankunt.

4.2.5 Omgevingswet: ‘natuuractiviteiten’ voor groenspecialisten

De training ‘Omgevingswet: natuuractiviteiten voor groenspecialisten’ is gericht op (meewerkende) voormannen en uitvoerders binnen het groenbeheer. Veel ETW’ers vervullen een aansturende rol binnen een klein team en moeten daarom goed op de hoogte zijn van de regels rondom beschermde flora en fauna.

In deze training leer je:

- Hoe je omgaat met broedende vogels, vleermuisbomen en andere beschermde soorten
- Wat de wet zegt over vaste rust- en verblijfplaatsen
- Hoe je werkzaamheden uitvoert conform de Omgevingswet

De training is breder georiënteerd dan alleen boomverzorging, waardoor je als ETW’er breder inzetbaar wordt binnen het werkveld. Je ontwikkelt meer inzicht in ecologie, wetgeving en de praktische toepassing daarvan in het dagelijks werk.

Deze training leidt tot een certificaat en is een waardevolle aanvulling op je ETW-opleiding.

4.3 De kracht van praktijkgericht leren

Bij Praktijkcentrum Bomen staat de praktijk centraal. Bomen staan buiten – en dus leer je ook buiten. Na het opdoen van de benodigde theorie ga je direct aan de slag met excursies en praktijkoefeningen.

Je bereidt je voor door:

- In te lezen in de lesstof
- Vooraf vragen te beantwoorden
- Te luisteren naar de uitleg van ervaren trainers

De trainingen worden verzorgd in kleine groepen van doorgaans 10 tot 16 personen. Voor sommige praktijkonderdelen, zoals klimmen of werken met de kettingzaag, wordt gewerkt met groepjes van maximaal 6 deelnemers, in verband met de veiligheid.

Deze kleinschalige aanpak zorgt voor:

- Voldoende individuele aandacht
- Een veilige leeromgeving
- Ruimte om van elkaar te leren, zowel tijdens als na de training

4.3.1 Samen leren via WhatsApp

Als opleidingsgroep maken we actief gebruik van WhatsApp. Je wordt vrijblijvend uitgenodigd om lid te worden van de groepsapp van jouw opleidingsgroep.

Deze groep wordt beheerd door PCbomen en is bedoeld voor:

- Het delen van informatie en ervaringen
- Het stellen van vragen
- Het onderhouden van contact met medecursisten

In eerste instantie beantwoorden jullie elkaars vragen. Waar nodig springen wij bij met aanvullende informatie.

De appgroep blijft ook na de opleiding bestaan, zodat je makkelijk contact kunt houden met je netwerk én met PCbomen.

Afb. 6: Via Whatsapp leer je nog beter met hulp van je opleidingsgroep

4.3.2 Zelfstandig oefenen buiten de opleiding

De belangrijkste opdracht die je als ETW-kandidaat hebt, is het opdoen van zoveel mogelijk praktijkervaring met uiteenlopende werkzaamheden. Hoewel de opleiding hierin een stevige basis biedt, is het onmogelijk om álle praktijkervaring binnen het traject op te doen. Daarom stimuleren we je om ook buiten je werk en opleiding actief te oefenen.

Gerichte opdrachten

Tijdens de trainingen ontvang je praktijkopdrachten die je zelfstandig kunt uitvoeren. Deze helpen je om ook buiten je werk ervaring op te doen. Denk aan:

- Klimoefeningen in parken of op landgoederen (vraag altijd toestemming aan de beheerder!)
- Samen oefenen met medecursisten via WhatsApp-groepjes
- (Zaag)werkzaamheden uitvoeren onder begeleiding of met toestemming

Extra ervaring opdoen

Voor sommige disciplines, zoals het vellen van bomen, zijn niet altijd directe mogelijkheden. Je kunt:

- Informeren bij bedrijven of je (tijdelijk) mag meewerken
- Vragen of je mag meekijken of assisteren bij opdrachten
- Bij PCbomen navragen of er objecten zijn die na een training nog afgerond moeten worden

Dit geldt ook voor:

- Hoogwerkerwerkzaamheden
- (Begeleidings)snoei
- Planten en verplanten van bomen

Boomveiligheid oefenen

Boomveiligheid kun je uitstekend zelfstandig trainen. In vrijwel elke straat, park of op een landgoed vind je bomen met zichtbare afwijkingen. Gebruik de hulpmiddelen en opdrachten uit de training om deze bomen te beoordelen – zolang je niets beschadigt, is dit een veilige en leerzame oefening.

Sortiment leren: begin vandaag!

Het leren van het sortiment is een belangrijk onderdeel van je voorbereiding. Achter in deze syllabus (Bijlage 2) vind je de officiële Sortimentlijst die je moet kennen voor het examen.

Je leert:

- De wetenschappelijke en Nederlandse namen
- De herkenningskenmerken (zomer én winter!)
- De toepassing, groeiplaatseisen en eigenschappen van de soorten

Let op: Onderschat de tijd tot je examen niet. Zelfstudie is essentieel!

4.4 Belangrijke data en deadlines

Start ETW-trajecten: In februari en september van ieder jaar.

Introductie/kennismaking: De 1e ‘Kennis’-trainingsdag.

ETW-examentrainingen: Enkele weken voor een ETW-examen, doorgaans in mei/juni en oktober van ieder jaar.

ETW-examens: Doorgaans twee keer per jaar, in juni/juli en oktober.

5 Leermiddelen

5.1 Wat heb je nodig voor een goede voorbereiding

Tijdens de opleiding en in aanloop naar het ETW-examen voorziet PCbomen je van veel lesmateriaal en oefenopdrachten. Toch zijn er ook zaken die je zelf moet aanschaffen of regelen.

Wat krijg je van PCbomen?

- Krabbelboeken, alle PowerPoints in handig boekformaat om je aantekeningen bij te krabbelen.
- Lesmateriaal en hand-outs tijdens de trainingen
- Praktijkopdrachten en oefenexamens
- Gebruik van klimmaterialen, kettingzagen en PBM's tijdens de trainingen

Wat regel je zelf?

- Boeken en studiemateriaal
  Tip: schaf niet alles direct en nieuw aan. Vraag collega's of je boeken kunt lenen of koop tweedehands. Aanbevolen verkooppunten:
  - Bol.com
  - ITS (Poel Bosbouw)
  - IPC Groene Ruimte
  - Andere tweedehands boekensites

Let op: je hoeft niet altijd de nieuwste druk te hebben!

Vermijd de eerste druk van het Stadsbomen-vademecum (herkenbaar aan zwart-witfoto's en blauwe kaft), want die is sterk verouderd.

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

Denk aan helm, gehoorbescherming, klimschoenen, zaagbroek, enz.

Tip: probeer tijdens de trainingen verschillende PBM's uit en luister naar ervaringen van anderen. Zo voorkom je miskopen.

Klimmaterialen

Tijdens de opleiding kun je veel materialen uitproberen. Koop pas als je weet wat bij jou past.

Kortom: investeer slim en gefaseerd. Gebruik de opleiding om te ontdekken wat je écht nodig hebt.

Afb. 7: Bij PCbomen beschikken we over alle gangbare merken en soorten klimmaterialen

5.2 Lesstof

Iedereen krijgt tijdens de introductie een hele stapel zogenaamde krabbelboeken (uitdraaien van de PowerPointpresentaties) en uiteraard kladblok, pen en toegang tot de ELO (Elektronische Leer Omgeving). In deze ELO zijn PowerPointpresentaties in te zien en vind je extra studiemateriaal.

5.2.1 Verplichte literatuur

Zorg dat je de beschikking hebt over het Stadbomen Vademecum. Je kunt de delen zelf aanschaffen of misschien lenen van een collega:

- Stadsbomenvademecum Deel 2 A 'Groeiplaatsaspecten' *(auteur: G.J. van Prooijen)*
- Stadsbomenvademecum Deel 2 B 'Groei en aanplant' *(auteur: G.J. van Prooijen)*
- Stadsbomenvademecum Deel 3 A 'Boomcontrole en onderzoek' *(auteur: G.J. van Prooijen)*
- Stadsbomenvademecum Deel 3 B 'Boomverzorging en groeiplaatsverbetering' *(auteur: G.J. van Prooijen)*
- Stadsbomenvademecum Deel 3 C 'Ziekten en aantastingen' *(auteur: Simen Brunia)*
- Stadsbomenvademecum Deel 4 'Boomsoorten en gebruikswaarde' *(auteurs: ir. T.J.M. Janson en ir. J.J.C. Janssen)*

Afb. 8: Het Stadsbomenvademecum is een standaardwerk voor boomverzorgers

5.2.2 Aanbevolen literatuur

Eventueel zelf aan te schaffen boeken:

- Bosplantsoen, Bomen en struiken in bos en landschap *(auteurs: Bart Exterkate en Guus de Beer)*
- Begeleidingssnoei van laanbomen *(auteurs: Bart Exterkate en Pieter Veldstra)*
- Sortimentskennis ETW-opleiding *(auteur: Matthijs Lorsheijd)*

Onderstaande boeken worden alleen uitgereikt in de genoemde training indien je deze volgt. Deze boeken zijn bij de trainingsprijs inbegrepen. Indien je de training(en) niet volgt kun je overwegen ze zelf aan te schaffen.

- Het instructieboek voor de zaagprofessional (NKC 5) wordt uitgereikt in de training 'Lichte Velling'
- Het instructieboek voor klimmen wordt uitgereikt in de training 'Klimmen 1: Basis klimtechniek in bomen'
- Het krabbelboek Hoogwerkergebruik in de boomverzorging in de Hoogwerkertraining

Afb. 9: Een populair hulpmiddel is dit boek waarin specifiek de 127 soorten van de ETW-lijst worden behandeld

5.2.3 Relevante Websites

Op het internet is veel informatie te vinden. In de trainingen word je verwezen naar belangrijke websites met betrekking tot de lesstof. Hieronder zie je een opsomming van websites waar je meer algemene informatie vindt.

www.eac-arboriculture.com

www.kpb-isa.nl

www.vhg.org

www.bomenbieb.nl

www.bomenrecht.nl

www.boomtaxateur.nl

www.bomenstichting.nl

www.norminstituutbomen.nl

Afb. 10: Op de website van de EAC zie je hoe ETW binnen Europa is georganiseerd

5.2.4 Andere leermiddelen

Naast de informatie uit de trainingen, boeken en van het internet kun je ook putten uit je aanwezigheid op een **KPB-themamiddag** (www.kpn-isa.nl) of **ETW Landelijke Kennisdagen** (www.pcbomen.nl, inschrijven voor de nieuwsbrief en je krijgt automatische een uitnodiging als de inschrijvingen zijn geopend) Hier doe je niet alleen kennis op maar kun je ook goed werken aan je netwerk.

YouTube is een bron vol goede maar ook foute voorbeelden. Vermaak je gerust met deze filmpjes of deel zelf filmpjes. Tip: bekijk vooral filmpjes van werkzaamheden die je zelf (bijna) nooit uitvoert om een beeld te vormen maar blijf kritisch!

5.3 Overige materialen

Voor het uitvoeren van werkzaamheden zal je diverse Persoonlijke Bescherming Middelen (PBM's), (klim)materialen en gereedschappen moeten hebben. De PBM's houden minimaal in een (klim)helm, gelaatsvizier of veiligheidsbril, gehoorbescherming, zaagbroek, zaagschoenen en handschoenen. Op het examen moet je over eigen materiaal beschikken. Tijdens de opleiding stelt PCbomen de PBM's, (klim)materialen en gereedschappen als kettingzagen ter beschikking. Je mag uiteraard eigen materiaal gebruiken indien dat geschikt is.

Afb. 11: Bij PCbomen hebben we alle PBM's beschikbaar maar is het vaak comfortabeler om eigen PBM's te gebruiken

6 Organisatie

6.1 Afmelden voor een training

Indien je je moet afmelden voor een training doe je dit schriftelijk (mail) door te mailen naar administratie@pcbomen.nl. Geef hierbij aan wat de reden is van de afmelding. Dit is van belang voor een juiste financiële afhandeling.

6.2 Betrokken personen

Om de opleiding uit te voeren werkt PCbomen met een team van ervaren trainers. Veelal voeren we de trainingen uit met eigen trainers, soms maken we gebruik van externe expertise. Hierbij worden we ondersteund door een aantal (administratieve) medewerkers. Hieronder zie je een overzicht van de meest relevante betrokkenen, hun functie en hun contactgegevens.

Afb. 12: Boven vlnr: Mark Hullegie, Peter Bongen, Willem van Delft.
Onder vlnr: Arian Essenstam, Rowdy Bouwmeester, Bart Exterkate, Frits Spek
Op de foto ontbreekt Wolter Kok.

Trainer	Functie	Email	Telefoon
Bart Exterkate	Opleidingscoördinator, trainer theorie en praktijk	b.exterkate@pcbomen.nl	06-46307851
Peter Bongen	Trainer theorie en praktijk	p.bongen@pcbomen.nl	06-27830743
Rowdy Bouwmeester	Trainer theorie en praktijk	r.bouwmeester@pcbomen.nl	06-12621151
Frits Spek	Trainer praktijk	f.spek@pcbomen.nl	06-53983567
Willem van Delft	Trainer praktijk	w.van.delft@pcbomen.nl	06-21234025
Mark Hullegie	Trainer praktijk	m.hullegie@pcbomen.nl	06-21276677
Arian Essenstam	Trainer praktijk	a.essenstam@pcbomen.nl	06-51535109
Wolter Kok	Trainer praktijk	w.kok@pcbomen.nl	06-22240479

Tabel 6: De trainers van PCbomen

(Administratieve) medewerkers m.b.t. ETW

Medewerker	Functie	Email	Telefoon
Judith Holweg	Sales ETW/financiële administratie	j.holweg@pcbomen.nl	085-4844760
Kantoor	Deelnemersadministratie	administratie@pcbomen.nl	085-4844760
Willem Anton van Put	Hoofd Financiële administratie	w.van.put@pcbomen.nl	085-4844760

Tabel 7: De medewerkers m.b.t. ETW van PCbomen

6.3 Overnachten in de buurt van PCbomen

Voor sommige deelnemers is het prettiger om in de buurt van de trainingslocatie te overnachten, in plaats van dagelijks op en neer te reizen.

Veel cursisten kiezen ervoor om samen te verblijven bij Stayokay Apeldoorn, op loopafstand van PCbomen. Dit biedt niet alleen gemak, maar ook gezelligheid: ’s Avonds kun je samen leren, oefenen, klimmen in het nabijgelegen klimbos of ontspannen met een drankje in de bar.

Natuurlijk ben je vrij om te kiezen voor een andere overnachtingsplek. In de omgeving zijn volop mogelijkheden, zoals:

- Hotels
- Campings
- Bed & Breakfasts

De regio biedt daarnaast tal van leuke activiteiten. Denk aan wandelen of fietsen op de Veluwe, een bezoek aan Paleis Het Loo, of een dagje Apenheul. Het is dan ook een leuk idee om je gezin of familie mee te nemen tijdens of na een trainingsdag. Zo combineer je je opleiding met een ontspannen uitje!

6.4 Evaluatie en contact bij vragen of problemen

Aan het einde van elke meerdaagse training én na afloop van het volledige opleidingstraject vindt een evaluatie plaats. Toch horen we het graag eerder als er iets speelt of als we je ergens mee kunnen helpen.

Heb je een vraag, probleem of suggestie?

Neem dan in eerste instantie contact op met de trainer van die dag of met:

Bart Exterkate (Opleidingscoördinator ETW)

Wij doen ons uiterste best om samen tot een oplossing of verbetering te komen. Jouw feedback helpt ons om de opleiding continu te verbeteren!

Bijlage 1: ETW-Opleidingstraject

Soort training		ETW Praktijktraject
		Velling
Lichte velling	**4 dagen**	Lichte velling
	1 dag	**Toetsdag** Lichte velling *(indien gewenst i.p.v. de training Lichte velling)*
Zware velling	**4 dagen**	Zware velling (NKC 5)
	1 dag	**Toetsdag** NKC 5: Zware velling *(indien gewenst i.p.v. de training Zware velling)*
		Werken in bomen
Klimmen 1	**4 dagen**	Klimmen 1: Basis klimtechniek in Bomen
Klimmen 2	**3 dagen**	Klimmen 2: Hulpactie en kettingzaaggebruik
	1 dag	**Toetsdag** Klimmen 2: Hulpactie en kettingzaaggebruik *(indien gewenst i.p.v. Klimmen 2)*
Klimmen 3	**4 dagen**	Klimmen 3: Afbreken van Bomen
BHV	**2 dagen**	Bedrijfshulpverlening voor Boomverzorgers
Hoogwerker	**1 dag**	Hoogwerkergebruik in de boomverzorging: **Starters**
	1,5 dag	Hoogwerkergebruik in de boomverzorging: **Gevorderden + certificering**

Kennistraject	ETW Kennistraject	Deelname
	Boomveiligheid	
Dag 1	Introductie / Boombiologie / Sortimentsleer	
Dag 2	Zorgplicht / Registratie / VTA	
Dag 6	Interpretatie / IBA / Schimmels	
Dag 12	Aantastingen / Nader onderzoek	
Dag 16	Praktijkdag Boomveiligheid	
Dag 18	Toets BVC / Sortimentsleer	
	Groeiplaatsleer	
Dag 4	Basis bodemkunde en groeiplaatsen I	
Dag 5	Keuringseisen en planten van laanbomen	
Dag 9	Groeiplaatsen II / Boombescherming I	
Dag 13	Groeiplaatsen III / Verplanten van bomen	
Dag 17	Boombescherming II / Sortimtentsleer	
	Snoeien	
Dag 3	Begeleidingssnoei I	
Dag 7	Begeleidingssnoei II	
Dag 11	Praktijk Begeleidingssnoei / Veilig werken langs de weg	
Dag 14	Kroonverzorging- en verankering	
	Wet- en regelgeving	
Dag 8/10	Omgevingswet: activiteiten natuur - Niveau 2	
Dag 15	Bomen en Wet / Sortimentsleer	
	Examentraining	
Dag 1	Examenvoorlichting, Werken in bomen, Velling	
Dag 2	Boombiologie, Boomveiligheid, Bomen en wet	
Dag 3	Bomenkunde, Groeiplaatsen, Boombescherming	
Dag 4	Keuringseisen laanbomen, (Ver)planten, Sortiment	
Dag 5	Begeleidingssnoei, Kroonverzorging en -verankering	
	Examens	
	ETW Examen - Klimmen (Climbing)	
	ETW Examen - Hoogwerker (Platform)	
	ETW Examen - Klimmen + Hoogwerker (Climbing + Platform)	

Bijlage 2: ETW-Sortimentslijst 2024

Tijdens het examen dient men takken van deze lijst op naam te brengen. Daarbij moet de wetenschappelijke en de Nederlandse naam worden opgeschreven.

De hieronder vermelde soorten dienen zowel op zomer- en winterkenmerken te kunnen worden benoemd. Cultivars met afwijkende bladkleur (zie gele arcering) hoeven alleen op zomerkenmerken herkend te worden. Bij de onderstreepte (groene arcering) soorten wordt ter herkenning een afbeelding of beschrijving van de habitus bij de tak geleverd.

	Wetenschappelijke naam	**Nederlandse naam**
1	Abies grandis	Reuzenzilverspar
2	Acer campestre	Veldesdoorn, Spaanse aak
3	Acer negundo	Vederesdoorn
4	Acer negundo ‘Variegatum’	Bonte vederesdoorn
5	Acer platanoides	Noorse esdoorn
6	Acer platanoides ‘Faassen’s Black’	Rode Noorse esdoorn
7	Acer platanoides ‘Globosum’	Bolesdoorn
8	Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn
9	Acer pseudoplatanus ‘Atropurpureum’	Rode gewone esdoorn
10	Acer pseudoplatanus ‘Leopoldii’	Bonte esdoorn
11	Acer rubrum	Rode esdoorn
12	Acer saccharinum	Zilveresdoorn
13	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje
14	Aesculus hippocastanum‘ Baumannii’	Dubbelbloemige paardenkastanje
15	Aesculus x carnea	Rode paardenkastanje
16	Ailanthus altissima	Hemelboom
17	Alnus cordata	Hartbladige els, Italiaanse els
18	Alnus glutinosa	Zwarte els
19	Alnus glutinosa ‘Aurea’	Goudels, Geelbladige els
20	Alnus glutinosa ‘Laciniata’	Ingesneden els
21	Alnus incana	Witte els
22	Alnus x spaethii ‘Spaeth’	Grootbladige els
23	Betula nigra	Zwarte berk
24	Betula pendula	Ruwe berk
25	Betula pendula ‘Tristis’	Treurberk
26	Betula pendula ‘Youngii’	Prieelberk
27	Betula pubescens	Zachte berk
28	Betula utilis	Himalaya-berk
29	Carpinus betulus	Haagbeuk
30	Carpinus betulus ‘Fastigiata’	Zuilhaagbeuk
31	Carpinus betulus ‘Frans Fontaine’	Zuilhaagbeuk
32	Castanea sativa	Tamme kastanje
33	Catalpa bignonioides	Trompetboom
34	Catalpa bignonioides ‘Aurea’	Geelbladige trompetboom
35	Catalpa bignonioides ‘Nana’	Boltrompetboom
36	Cedrus deodara	Himalaya-ceder
37	Cedrus libani	Libanonceder
38	Cedrus libani ‘Glauca’	Blauwe Libanonceder
39	Cercidiphyllum japonicum	Katsuraboom
40	Chamaecyparis lawsoniana	Californische cipres
41	Corylus colurna	Boomhazelaar

42	Crataegus monogyna ‘Stricta’	Eenstijlige meidoorn

43	Crataegus x lavalleei	Meidoorn, Basterd-hanenspoordoorn
44	Crataegus x media ‘Paul’s Scarlet’	Rode meidoorn
45	Fagus sylvatica	Beuk, Gewone beuk
46	Fagus sylvatica ‘Aspleniifolia’	Varenbeuk
47	Fagus sylvatica ‘Atropunicea’	Bruine beuk
48	Fagus sylvatica ‘Pendula’	Treurbeuk
49	Fraxinus angustifolia ‘Raywood’	Smalbladige es
50	Fraxinus excelsior	(Gewone) Es
51	Fraxinus excelsior ‘Jaspidea’	Goudes
52	Fraxinus ornus	Pluim-es
53	Fraxinus pennsylvanica ‘Zundert’	Pennsylvaanse es, Rode es
54	Ginkgo biloba	Ginkgo, Japanse notenboom
55	Gleditsia triacanthos	Valse Christusdoorn, Driedoorn
56	Gleditsia triacanthos f. inermis	Doornloze valse Christusdoorn
57	Juglans nigra	Zwarte walnoot, Zwarte noot
58	Juglans regia	Gewone walnoot, Okkernoot
59	Larix kaempferi	Japanse lariks, Japanse lork
60	Liquidambar styraciflua	(Amerikaanse) Amberboom
61	Liriodendron tulipifera	(Amerikaanse) Tulpenboom
62	Magnolia kobus	Boommagnolia
63	Malus spp.	Appel
64	Metasequoia glyptostroboides	(Chinese) Watercipres
65	Morus alba	Witte moerbei
66	Ostrya carpinifolia	(Europese) Hopbeuk
67	Paulownia tomentosa	Anna Paulownaboom
68	Picea abies	Fijnspar
69	Picea omorika	Servische spar, Omorika-spar
70	Pinus nigra	Zwarte den
71	Pinus strobus	Weymouthden
72	Pinus sylvestris	Grove den
73	Platanus orientalis	Oosterse plataan
74	Platanus orientalis ‘Digitata’	Smalbladige oosterse plataan
75	Platanus x hispanica	(Gewone) Plataan
76	Populus alba	Witte abeel
77	Populus nigra ‘Italica’	Italiaanse populier
78	Populus tremula	Ratelpopulier, Esp
79	Populus trichocarpa	(Zwarte) Balsempopulier, West-Amerikaanse balsempopulier
80	Populus x canadensis	Canadapopulier, Canadese populier, Euramerikaanse populier
81	Populus x canescens	Grauwe abeel
82	Prunus avium	Zoete kers, Boskriek
83	Prunus cerasifera ‘Nigra’	Zwarte kerspruim
84	Prunus padus	(Gewone) Vogelkers
85	Prunus serotina	Amerikaanse vogelkers
86	Prunus serrulata	Japanse sierkers
87	Prunus x subhirtella ‘Autumnalis’	Winterbloeiende kers, Herfstbloeiende sierkers
88	Pseudotsuga menziesii	Douglas, Douglasspar
89	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot
90	Pyrus calleryana ‘Chanticleer’	Callerypeer, Sierpeer

91	Pyrus spp.	Peer
92	Quercus cerris	Moseik
93	Quercus frainetto	Hongaarse eik
94	Quercus palustris	Moeraseik
95	Quercus petraea	Wintereik
96	Quercus robur	Zomereik
97	Quercus robur 'Fastigiata Koster'	Zuileik
98	Quercus rubra	Amerikaanse eik
99	Robinia pseudoacacia	Robinia, Valse acacia
100	Robinia pseudoacacia 'Frisia'	Gele robinia of Goud robinia
101	Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'	Kogelrobinia, Bolacacia
102	Robinia pseudoacacia 'Unifoliola'	Eenbladige robinia
103	Salix alba	Schietwilg
104	Salix babylonica 'Tortuosa'	Krulwilg, Kronkelwilg, Slangenwilg
105	Salix caprea	Boswilg, Waterwilg
106	Salix x sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg
107	Sequoiadendron giganteum	Mammoetboom
108	Sorbus aria	Meelbes
109	Sorbus aucuparia	Gewone lijsterbes, Wilde lijsterbes
110	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes
111	Styphnolobium japonicum	Japanse honingboom
112	Styphnolobium japonicum 'Pendula'*	Treurhoningboom
113	Taxodium distichum	Moerascipres
114	Taxus baccata	(Gewone) Taxus
115	Thuja plicata	Reuzenlevensboom
116	Tilia americana	Amerikaanse linde
117	Tilia cordata	Winterlinde, Kleinbladige linde
118	Tilia platyphyllos	Zomerlinde, Grootbladige linde
119	Tilia tomentosa	Zilverlinde
120	Tilia x europaea	Hollandse linde, Gewone linde, Europese linde
121	Tilia x europaea 'Euchlora'	Krimlinde
122	Tsuga heterophylla	Westerse hemlockspar
123	Ulmus 'Camperdownii'	Prieel-iep
124	Ulmus glabra	Ruwe iep
125	Ulmus minor	Gladde iep, Veldiep
126	Ulmus x hollandica 'Wredei'	Goudiep
127	Zelkova serrata	Japanse zelkova, Japanse schijniep

Bron:

De wetenschappelijke en Nederlandse namen zijn bepaald op basis van de "Nederlandse namen van cultuurplanten, standaardlijst 2024". Deze is te vinden op: https://www.naktuinbouw.nl/rassenonderzoek/gegevens-van-rassen/nederlandse-namen-van-cultuurplanten

PRAKTIJK
CENTRUM
BOMEN

ASSELSESTRAAT 328 B
7312 TR APELDOORN
TEL. 085 4844760

INFO@PCBOMEN.NL
WWW.PCBOMEN.NL